

חלק ב עמוד כז מאמר קפא קפב בראש השנה עוללות אפרים

אינו ראוי לאומרו כ"א בזמקום קדושה כמו צבית המקדש וכן ביום כיפור בכל מקום כי בעצם היום הזה כל העדה כלל קדושים כולאחי השרת כמו שיחבאר יפה כל הענין במאמר רנ"ו . מלבד מה שיבא זכרון פרשה זו על עניני התשובה ועל עניני יום כיפורים במאמר רנ"ד . ורנ"ה . ע"ש .
אשר מזה הענין ראוי לקרוא פרשה זו בשפת שובה :

אמר

הכונת עוד ידי נטויה לדבר על לך המליצה ליהוה שכן טעם ודעת על מה שאמרו רז"ל שאם יתולר ר"ב ביום ז' או ביום ג' מחלקין נצבים וילך וכן מה שאמרו שאין ר"ב חל באחד מימי אר"ו ונתנו סימן לדבר הלא זה אוד מולל מאש גם לתרו מפסוק שסמוך לפסוק זה שהיפכין השופר לזר ימין שנאמר והשטן עומד על ימיו וכפי הכרחה שכל הענין הלוה הנאמר בצבואה זכריה בא לאות ולמופת על שני ימים כוראים חלור"ה וי כ וממנו ללמוד מתי מתדבס

קפב
ענין המיכות נצבים לויולך קודם ר"ה ע"ד נבואות זכריה הלא זה אוד וגומר

אחס נצבים לויולך ומתי מפרידים צביהם צביות שתחילת הפרשה הוא ויראני את יהושע הכהן הגדול וגומר והשטן עומד על ימיו וגומר ואח"כ באמר הלא זה אוד וילל מאש וסוף הענין הוא ונתתי לך מהלכים בין העומדים הלאה דהיינו חיבור נצבים לויולך כי מהלכים היינו וילך והעומד יס היינו נצבים . ודבר זה יתבאר לנו בהמשך עסקי הנפש לעסקי הגוף הוא שבטעמי או . זו היה הכבל העכמי שבין עסקי הנפש לעסקי הגוף הוא שבטעמי הנפש צריך האדם להוסיף תמיד על שלימות תבואתו ותמיד הוא צריך לילך ולהיות נעתק ממקומו כמו שנאמר בצבואה הלוך וכסוע וכן באמר בכל התורה לשון הליכה והלכת בדרשו אחריה תלבו וכן רבים וכן אמרו אכל הלל שיהיה הלוך ומהלך בו . וא"כ שייך חומר לשון וילך לעסקי הנפש אשר עליהם האדם נידון ביום כיפור אשר הוסיף למרק עון והס חלי הנפש כדורב"א רפאה נפשי כי מטאתי לך וצביבת הסליחה של י"ב חשוב הנשמה לקדמותה ותחליף כח לבלות מעלה למעלה עד יום המות ומשם תעלה אל רום מעונה אלהי קדם וחס עיקר זריחתה כדורב"א מה מבורך מפטוטה של פרשת וילך כי הליכה זו הייתה ביום מותו וכן פי' בעל הטורים שהלך לבגיד לאבות בו . אמנם בעסקי הגוף לא כך היא הנורה אלא צריך האדם להסתפק במה שנידון ולעמוד בשלו אם מעט ואם הרבה יאכל ממנו כדי שלא יבא לבלות בידיו ויתבטל מן העסק אשר שלחו לו לאתן מפילה זו ליכות אח נפשו העליונה ולקנות לה סמא דהיי חיים נכמיים ובדרך זה אמרו איזו עשיר השמח בחלקו הוא העומד בשלו ואינו מתקט מותרות כח"ש שיחן אדם עיניו לטובה ולבו למעלה בו כי העין הוא הרואה רחמי' בשמחת צמחיה בחמדות העי"ו וצדק יסתכל במי שהוא לטובה ממנו . במדריגה והוא ישמח בצמתת חלקו ואינו מתקט להוסיף על ממונו . אמנם הכב הרואה במושכלות בו יסתכל במי שלמעלה ממנו במדריגה וצביהה זו יבא להוסיף חכמה על חכמתו כי נקחת סופרים מרבה חכמה כי עסקים אלו הם דוגמת בעליהם כי הכלי הזמן שהחומר מתאוה להם צריך האדם שיעמוד בהם בנצח אחד כוונת הגוף שמיים הולדו אינו נחוסף מחומה צמחות גופו ואיבריו אמנם בעסקי הנפש צריך להיות מוסף והולך כמו הנשמה שמיים בואה לבק היא העולה מעלה מעלה בצד נפש רוח נשמה . ביריאר בעקידה פרשת בראשית . וא"כ איפה תואר לשון נצבים שייך לר"ה כי בו האדם נידון על עסקי הגוף אם לשבע או לארזו אם לזול אם ליוקר ובעסקי הגוף צריך האדם לבקש העור האלהי שיעמוד בשלו לא יוסיף ולא יגרע כח"ש על זאת יתפלל כל חסיד אילך לעת מצוא רק לשטף מים רבים אליו לא יגיעו ר"ל שלא יבקש על טרפו כ"א לעת מצוא ר"ל המזון ההכרחי לו להעמיד מצואותו צדיק צ"ה"ו לא כמו הפתאים המבקשים רבוי המזון ועוונותם חילס ליורשיהם אשר ישאו ממונם והמה יתקו צעונם יבקש על זמן שאין לו צו מצואות כי איננו ואימתי יבקש האדם על זה . לעת מצוא היינו בראש השנה שבו נוצר אדם הראשון לדעת ר"א האומר שהעולם נברא בכ"ה באלול נכא' יצרת האדם ומצאתו בר"ה לסיכך הוא נידון בו על מוונותיו . זהו שדרשו רז"ל לעת מצוא אלו עשרה ימים בין ר"ה ליי"ב . או יאמר לעת מצוא על הק"ב צ"ה ע"ד דרשו ה' בהמלאו בו בר"ה נפרסמה מציאת השי"ת בעולם ע"י יצירת האדם . זה שרק לשטף גומור ר"ל לא יבקש שום הוסיף בקיבקש שלא יופחת ויוסף בשטף מים רבים כי אם יעמוד בשלו

שעדות זה הין בו אומר ודברים בלי נשמע קולם אלא בזה הם עדים כמה שהם קיימים שאם לא קבלו ישראל התורה אז לא היו קיימים והיו חוזרים כבר לחובו וצוהו ומאחר שהם קיימים א"כ זה אוד ומופת שכבר קבלו ישראל והיא נלמדת כמו העולם כי קיום הבנין מופת על קיום התורה (הנה' יען כי הנשמים והאדם הם ב' הפכים וקיומם תלוי בצמחיה המצטרפ ומחברם זה האדם המורכב משניהם ע"י קבלת התורה הפך הא"ה שלא קבלו התורה נמשל בצבואה נדמו ואם כן אינם אצלעיים יען כי אין צדקם הלק הנשמה הצדאה לצדק ע"י שמירת התורה והרי הם כולם משמיים ונמשכים מן התחמונים ואין צדקם שום חלק מן העליונים לפיכך העוסק בתורה משים שלום צ"ו פתיליו של מעלה ועל מעט בו' שלא יהיה קצאה בצמחה בראשית ויה"ש במסכת שבת מלמד ששירש עליו הק"ב זהו שכינתו וענו בו' רמו שמלך שאריך האדם להיות מורכב משני חלקים הנשמה האלוהית מזוי שכינתו יתברך והחומר הכלל מן ענווה הגשמי ע"כ הוצרך ליתן התורה לתחמונים להשלים ב' חלקים אלו אשר על ידם יתקיימו שמים וארץ ואילו היו כל התחמונים גשמיים . אין עושה טוב צדקם גם אדם א"כ לא היה אפשר לשמים וארץ להתקיים לכך נאמר וליק יסוד גולם כי אפי' ע"י א' שנמצאו שיתוף זה העולם קיים . וזה לא היה חסר העולם מיום שנברא כי לעולם היה נמצא לכל הפחות א' צדור אדם משתלם ונח שם ועבר וכ"ש מן הצדקה ואולי לא חסר העולם לפחות עמוד א' ומן עקב הולך הועמדו י"ב מלות ע"י י"ב שבטי ישראל כדאיתא פרק אין דורשין . ומ"ד על ז' עימותי כנגד ז' ספרים שבתורה . ומ"ד עמוד א' כנגד כל הדורות שהיו מיום שנברא העולם . לכך נאמר יערוך כמטר לקחי כי קי"ל נזק חמור וא"כ המער מחבר ארץ ורקיע . כך לקחי התורה מחברתם ע"ד שא"ל תא ואחיו לך היכא דנשקי ארעא ורקיע) וראוי לקרות פרשה זו קדוש יום כיפור כי הוא יום מחן חורה אע"פ שנתנו הלוותה בששה צביון מ"מ כבר נשתדו הלוותה בעון העבל וציוס כיפור רד משנה וצדור לוותה האחרונות וא"כ יום זה נקרא יום מחן חורה וכן איתא במסכת תענית פרק ד' ציוס תחונתו זה מחן חורה פי' רש"י שבו נתנו לוותה אחרונות וא"כ קיום השמים והארץ היה תלוי ביום ציפורים שבו נבנה העולם הכללי אחר שיהיה חובה כח"ש שני רלסים חובה פי' שיחובה בלא חורה . וכשם שיום זה הוא יום מסבל עונות כל השנה הוא צביון העולם הפרטי והוא האדם אשר היה מסבל עונות כל השנה עד אשר השמיר הכלל האלהי ומשמת מאי' מראשו והוא ענין קלקל לא חומר ולא הדר לו וציוס קדוש זה אשר הוכן ליום מחילה הרי צדקם היום הזה הור הבנין הבית האנושי לאותו כד"א לב עהוד ברא לי אלהים ורוח נכון חוש צדקי ויבא דרוש זה צביון רחב במאמר רנ"ב ע"ש : הדרך השני הוא שאם יכחשו ישראל לאמר לא קבלו הברית וסיבת ההכחשה כי ידמה להם אחר שאלם אין צדק צדקן אשר יעשה טוב ולא יוכלו אפילו באתו וכ"ש אחרי אשר הרבה צבילות הבינות עונות בכל ימות השנה צדורשים ובלא יודעים א"כ אין לו חקנה ופזב לא יקיה אחרי נופלו על החטא ויבא להתייש מן התשובה הן מצד שיחשוב שבע"ה אין חקנה לחוטא הן מצד שיכפור בתחית החמים הן לא יאמינו אאלו כי יסופר שאחרי בלותו יהיה לו עונה בעדן אלהים וא"כ יאמרו שוא עבוד אלהים חליה ע"כ העיד צדק שמים וארץ כי מהם נגזרו שני חלקי האדם הנשמה מן העליונים והגוף מעפר מוצאו וכמוהם יהיו נצחיים וקיימים לעולם ויש חקנה לאחריהם אחר נפלים על החטא אע"פ שנבלג הירח הנחשב מכלל השמים סרח בצמחה בראשית באמרתי אי אפשר לשני מלכים בו' וכן הוצרכו סרחה שבאלת עין עושה פרי ולא עין פרי עד אשר נבונה עליהם הנפילה לעמוד שבו אמר כי הנשמה השמים בעשן נמלחו הארץ כנגד צבולה מ"מ ים להם חקנה ויתחדשו וישונו לאיתנה לקיום כחמי כך האדם אף אם יהטא יש לו חקנה בתשובה שיעמוד וינצחי לפני ה' כח"ש כי באשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה . עומדים לפני כן יעמוד זרעכם ושחכם וכן באמר בבעלי התשובה הסולט לכל עוונתי וגומר וסומך ליה תתחדש כנשר כעורכי כי ביום התשובה הוא דומה לצבואה חדשה כאומר . וזהו מופת גם על העי"ה שימיה האדם אחרי נפלו כמו השמים והארץ שהם קיימים לעולם לפיכך ראוי לקרוא פרשה זו בשפת שובה : עוד נתיב בפרשה זו כי שם ה' אקרא הבו גדול לאלהינו ופירשו רז"ל על מה שאומרים בדרך שם כבוד ה' בלמותו כי על הזכרת השם וכבר ידעת מה שאנו אומרים ביום כיפור בקול רם בשכח"ו לפי שאנו ביום זה במלחמי השרת ושם זה שייך דווקא למלאכי השרת כי לדעת רז"ל לתקו משה מן המלאכים כשעלה לקרוע וא"כ שבת זה